

מסורת הש"ס

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

צג.

עין משפט
נר מצוה

צא א מ"י ס"ט מהל'
פכ"ס הל' ו פמנ
עשין פכ טו"ט י"ד ס'
דכ"ט ע"ב ו ע"ב פל'
צב ב ג מ"י ס"ב מהל'
שכירות הלכה די פמנ
עשין לא טו"ט ח"ת ס'
של ע"ב פ'
צג ד מ"י ס"ט הל' ו
צד ה מ"י ס"ט הלכה ו
פמנ ס"ט טו"ט ס'
ע"ב פ'
צה ו ד מ"י ס"ט הל' ט
טו"ט ס' ע"ב פ'
צז ה ט מ"י ס"ב מהל'
פ"ה ארומה הל' א
פמנ ע"ב רל'
צז י ב מ"י ס"ב מהל'
שכירות הל' י"ז פמנ
עשין לא טו"ט ח"ת ס'
של ע"ב פ'
צה ל מ"י ס"ט הל' ו ע"י
כ"ט פמנ
טו"ט ס' ע"ב פ'
צח מ ג מ"י ס"ב מהל'
הלכה א ב ו י"ד
מהל' שאלה ופקדון הל' א
פמנ ס"ט טו"ט ח"ת ס'
של ע"ב פ'
קא ע מ"י ס"ב מהל'
שכירות הל' ט פמנ
ס"ט טו"ט ח"ת ס' א
ע"ב פ'
קב פ מ"י ס"ט פמנ ס'
טו"ט ח"ת ס' א
קג ז מ"י ס"ט הלכה א
ו י"ד הלכה ב

דכוותיה גבי בהמתו חבן לקיץ אה. ה"ה דהוה מצי למיפרק
מננו ונתו הקטנים אי נמי כיון דלאו בני ממילה
נינהו לאו כל כמיניה לנערס כלל: אלא בהא קא ספדין מר סבר
משעו הוא אוכל ומר סבר משעו שמים הוא אוכל. ולר' יוחנן קאדי ואדי
נאין מעלה להן מונוות: לא שנו
אלא שומרי ננות ופרדסים. דאין
אולנין מן המורה משום דלאו גמר
מלאכה הוא והא דאמר' לעיל (דף פט.)
המנכס כנאליס כו' וכן לעדר ולקשקש
חמת הוימיס הרי זה לא יאכל היינו מן
המורה אבל מהלכות מדינה אכיל:
אי הכי ארבעה שופרין שלשה הוו.
האי טאי הכי אין בו אי אמרת
שלמא דמעיקרא נמי הוה מצי
לאקשוי הכי וכן יש הרבה כגמרא:

והא
בבא מציעא דאמר אין הרב יכול לומר
לעבד עשה עמי ואינו וכן שפיר אלא למאן
דאמר איכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואינו
ונך מאי איכא למימר אלא אידי ואדי בשאין
מעלה להן מונוות ובהא פליגי דמר סבר
יכול ומר סבר אין יכול ורבי יוחנן דאמר יכול
הרב שביק מתניתין ועבד כברייהא אלא
דכולי עלמא משל שמים הוא אוכל ולא מצי
קציץ ומאי קוצין דאמר רבי הושעיא מונוות
דכוותיה גבי בהמתו חבן נקין לה אלא בהא
קמפלגי דמר סבר משלו הוא אוכל ומר
מתני' קוצין אדם על ידי עצמו על ידי בנו וכתו הגדולים על ידי עבדו
ושפחתו הגדולים על ידי אשתו מפני שיש בהן דעת אבל אינו קוצין על ידי
בנו וכתו הקטנים ולא על ידי עבדו ושפחתו הקטנים ולא על ידי בהמתו מפני
שאין בהן דעת והשוכר את הפועלים לעשות כגמל רבני שלו הרי אלו לא
יאכלו אם לא הודיען פודה ומאכילן הנתפרסו עגוליו נתפתחו חביותיו הרי
אלו לא יאכלו אם לא הודיען מעשר ומאכילן שומרי פירות אוכלין מהלכות
מדינה אבל לא מן התורה: גמ' שומרי פירות אמר רב לא שנו אלא שומרי
גנות ופרדסין אבל שומרי גיתות וערימות אוכלין מן התורה קסבר שומר
כעושה מעשה דמי ושמואל אמר יא שנו אלא שומרי גיתות וערימות אבל
שומרי גנות ופרדסים אינן אוכלים לא מן התורה ולא מהלכות מדינה קא סבר
הפרה מטמא בגדים ואי אמרת משמר לאו כעושה מעשה דמי אמאי מטמא
בגדים אמר רבה בר עולא גיורה שמא יזו בה אבר מתיב רב כהנא המשמר
ארבעה וחמשה מקשאות הרי זה לא ימלא כריסו מאחד מהן אלא מכל אחד
ואחד אוכל לפי חשבון ואי אמרת משמר לאו כעושה מעשה דמי אמאי אוכל
אמר רב שימי בר אשי כעקורין שנו עקורין והלא נגמרה מלאכתן למעשר
שלא ניטל פיקס שלהם אמר רב אשי כוותיה דשמואל מסתברא דתנן יואלו
אוכלין מן התורה העושה במחבור לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש כו'
מכלל דאיכא דלא קא אכיל מן התורה אלא מהלכות מדינה אימא סיפא
ואלו שאינן אוכלין מאי אינן אוכלין אילימא שאין אוכלין מן התורה אלא
מהלכות מדינה היינו רישא אלא לאו שאין אוכלין לא מן התורה ולא מהלכות
מדינה ומאי ניהו לעושה במחבור לקרקע בשעה שאין גמר מלאכה וכל שכן
שומרי גנות ופרדסות: מתני' ארבעה שומרים הן שומר חנם והשוואל
נושא שבר והשוכר שומר חנם שבע על הכל והשוואל משלם את הכל
ונושא שבר והשוכר נשבעים על השבורה ועל השבויה ועל המתה
ומשלמין את האבידה ואת הגניבה: גמ' מאן תנא ארבעה שומרים אמר
רב נחמן אמר רבה בר אבוה רבי מאיר הוא אמר ליה רבא לרב נחמן מי
איכא דלית ליה ארבעה שומרין אמר ליה הכי קאמינא לך מאן תנא שוכר
כנושא שבר רבי מאיר הוא והא רבי מאיר איפכא שמעינן ליה ודתינא שוכר
כיצד משלם ר' מאיר אומר כשומר חנם ר' יהודה אומר כשומר שבר רבה בר
אבוה איפכא קתני אי הכי ארבעה שלשה נינהו אמר רב נחמן בר יצחק ד'
שומרין ודיניהם שלשה ההוא רעיא דהוה קא רעי חיותא אגודא דגרה פפא שריג
הדא מינייהו ונפלת למיא אתא לקמיה דרבה ופטריה אמר מאי הו"ל למעבד
הא

הא
היה שוכר ט"ט שוכר.
כתיב, כיצד משלם.
דמור חס יסומר שבר
מתיב, שוכר לא מתיב.
ומהו דין חייבי לנפין גניבה
ואעניה פטיר לוי חייב
י"ד ר' מאיר אומר
כשוכר חנם. קא היכי
אמר מלחמו יאזי טיטל
שבר על שמיטו. וי"ט.
ר' יהודה אומר כשומר
שבר. הו"ל ונפלתו הוא
אלו לעיני שטותן שבר
פעלותו שמת שבר הוא.
דאי לא היכי שבר היי טיטל
וחייב כחונן. שפחה דייב
ליה לפרק לא היי טיטל ויהי
שומר. וי"ט. אי הכי
ארבעה שלשה נינהו.
היינו הרי נשבעין וכל
נשבעי אי הכי, וכן לר' יוחנן
ועין ר' יהודה כמס' לה
ושבויות.

הניחא וכו'. פלוגתא במסכת גיטין: אלא אידי ואדי כשאין מעלה.
דכולי עלמא משלו הוא אוכל ובהא פליגי וכו'. ה"ג וכו' יוחנן וכו'.
ולא גרסי' אי הכי גדולים נמי דהא אמרין ידעי ומחלי: משל שמים
הוא אוכל. ואפי' מעלה מונוות לא מצי קיין אקטנים: ומאי קוצין דר'
אושעיא מונוות. שיתן להם מונוות
מעיקרא הרבה שלא יוכלו לחסול מן
הענבים: נקין לה. דהתינא לעיל'
רשאי בעל הבית להחיר פקיע עמיר
וכו': מר סבר. תנא דכרייהא משלו
הוא אוכל ולרבי יוחנן צין כשמעלה
מונוות וצין שאין מעלה מונוות וכו'
פלוגמיה מוקי לה כמעלה. ותנא דידן
סבר משל שמים הוא אוכל ואפילו
מעלה מונוות נמי לא מצי קיין:
ברתנא מהלכות מדינה. ככר נהגו
קן: גמ' לא שנו. דאין שומרין
אולנין מן המורה: אלא שומרי גנות
ופרדסין. דהוה ליה מחובר כשעה
שאין גמר מלאכה הלכך מן המורה
לא אכיל ואכיל מהלכות מדינה וכ"ש
עושה כמחבור כגון מנכס דאכיל
ממנהג המדינה: אבל שומרי גיטוס
וערימות. עד שלא גמרה מלאכתן
למעשר אוכל אף מן המורה כדן
עושה כתלוש: ושמואל אמר לא שנו.
דאכיל מיהת מהלכות מדינה אלא
שומרי תלוש אבל שומרי מחובר אפילו
מהלכות מדינה לא דמשמר לאו
עושה מעשה הוא הלכך לא אכיל
מדלווייתא: הפסגר פרה אדומה.
משמיטה ועד כייס אפרה: מטמא
בגדים שעליו. דתנן (פרה פ"ד מ"ד)
כל העוקבין כפרה מתחילה ועד סוף
מתמאין בגדים: גזירה שמא יזו
כה אכר. ורצין הוא דגורו על
הטומאה ולא מדלווייתא: מקשאות.
שגילין כהן קישואין: ארבעה והמשע
מקשאות. של חמשה אנשים: אמאי
אוכל. הא אמרת שומרי מחובר
אפילו מהלכות מדינה לא אכיל אלא
על כרחך כעושה מעשה דמי ואכיל
מיהא מהלכות מדינה כי ממני מכלל
דשומרי תלוש אפילו מדלווייתא נמי
אכיל: כעקורין שנו. עקורין משרשיהן
עם קישואין כשהם להכי קרי ליה
מקשאות ולא קרי ליה קישואין ומשום
דשומרי תלוש הם אכיל מהלכות מדינה
כי ממני: בשלל ניטל פיקס שלהן. ואמר
מר לעיל כפרקין (דף פט.) דקישואין
משפיקסו: כשמואל מסתברא.
דעושה במחבור כשעה שאינה גמר
מלאכה אפילו מהלכות מדינה לא
אכיל וכ"ש שומרי מחובר דהוי
שעה שאינה גמר מלאכה ולא עושה
מעשה הוא ומתני' כשומר תלוש:
מכלל דאיכא דלא אכיל מן הסורה
ואכיל מהלכות מדינה. מדלג תנא אלו

מלגתא תנא אלו אוכלין קמתא. ומאי נינהו או עושה במחבור כשעה או עושה כתלוש כשעה
שנגמרה מלאכתו או דבר שאין גדולו מן הארץ: אימא סיפא ואלו שאינן אוכלין. וקתני הכיסי מצי אינן אוכלין אי נימא שאין אוכלין
וכו': אלא לאו שאינן אוכלין כלל. מהשתא על כרחך מן המורה דמי כרישא דלשמעין דליכא אחריהא דאכיל וכל מן המורה כשומר
תלוש עד שלא נגמרה מלאכתו למעשר קאמר דכיון דליתו עושה מעשה לא אכיל מן המורה ואכיל מהלכות מדינה דאילו כשומר במחבור
ליכא לאוקמתא דהא אפילו עושה מעשה ממש קמי שפיר אלא למאן דאמר איכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואינו וכן שפיר אלא למאן
חנם נשבע על הכל. על כל המאורעות הכמויות כשאר שומרים לחיוב הוא נשבע שכן עלתה לו ופטור. ולקמן כהשואל (דף עז.) יליף
לכולה מתני' מקראי: על כל הכל. גניבה ואנידה ואונסין: גמ' מי איכא דלים ליה ארבעה שומרין. על כרחך ארבעה מיני שומרין
אשתתן: מאן תנא שוכר כשומר שבר דמי. דקתני מתני' כמרייהו פטורין מאונס ומשלמין גניבה ואנידה: ר"מ פ"א. כדמפרס ואזיל:
רבה בר אבוה. תנא מתני' שוכר כשומר שבר ר' מאיר אומר כשומר שבר ר' יהודה אומר כשומר חנם: חיוסא. כהמות: שריג. החליקה:
הא